

Πρόλογος

Οι περισσότεροι Έλληνες συνεχίζουν να πιστεύουν, ακόμη και σήμερα, ότι το Μνημόνιο προκάλεσε τη χρεοκοπία της χώρας και τη δραματική πτώση του βιοτικού επιπέδου τους. Το βιβλίο που κρατάτε στα χέρια σας είναι ένα εξαιρετικό «αντίδοτο» στη μυθοπλασία που δυστυχώς αναπτύχθηκε τα τελευταία χρόνια. Πρόκειται για μια αναλυτική αναδρομή, με άποψη, αλλά και μια αντικειμενική καταγραφή των γεγονότων που οδήγησαν στη χρεοκοπία της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Ο συγγραφέας δεν είναι κάποιος που έζησε την κρίση, αλλά και τα προεόρτιά της, από τον καναπέ. Είναι ένας σοβαρός επαγγελματίας που βίωσε «από τα μέσα», την εποχή του μεγάλου φουσκώματος, όπως το αποκαλεί, το πάρτι που δεν αύξησε τις παραγωγικές δυνατότητες της χώρας αλλά μόνο την κατανάλωση και τις τσέπες κάποιων.

Όποιος θέλει να καταλάβει το πώς φτάσαμε το καλοκαίρι του 2015 ένα βήμα πριν τον γκρεμό και την έξοδο από την ευρωζώνη πρέπει να αναλύσει τη μεγάλη ανεπάρκεια του πολιτικού μας συστήματος. Τις καλές εποχές δίστασε να λύσει τα μεγάλα αγκάθια, φοβούμενο το περιώνυμο πολιτικό κόστος. Μιλούσε συχνά για την ανάγκη μεταρρυθμίσεων αλλά έκανε, σχεδόν πάντα, πίσω τη στιγμή των αποφάσεων. Όλα άλλαξαν με τη μεγάλη χρηματοπιστωτική κρίση που χτύπησε τις ΗΠΑ. Η Ελλάδα αποδείχθηκε ο ασθενής κρίκος και η χώρα που επλήγη περισσότερο από κάθε άλλη από την κρίση χρέους. Οι πολιτικοί έκαναν και πάλι αυτό που ξέρουν να κάνουν πάντοτε. Απέφυγαν να αναλάβουν την ευθύνη για τις επώδυνες μεταρρυθμίσεις και αλλαγές. Επέβαλαν φόρους για να προστατεύσουν τους «πελάτες» τους και το αδηφάγο κρά-

τος που λειτουργούσε σαν μαύρη τρύπα. Όταν είδαν τα δύσκολα, επέρριψαν την ευθύνη στους «ξένους» και την τρόικα. Όχι πως δεν έχουν και αυτοί μερίδιο ευθύνης. Προέχει όμως πάντοτε, όπως επανειλημμένα τονίζει ο συγγραφέας, η αυτογνωσία. Καμία χώρα δεν βγαίνει από μία τόσο μεγάλη κρίση αν οι πολίτες της δεν καταλάβουν τι πήγε στραβά.

Το βιβλίο δίνει όμως απαντήσεις και σε ένα καίριο ερώτημα που πρέπει να μας απασχολήσει. Γιατί οι άλλες χώρες που μπήκαν σε κρίση, κι οι οποίες είχαν απέναντί τους την ίδια τρόικα με εμάς και περίπου τις ίδιες προκλήσεις, μπόρεσαν να βγουν από τη στενωπό; Τι φταίει για τη δική μας ήττα και αποτυχία;

Η ιστορία είναι πολύ νωπή ακόμη για να μπορέσει να καταγραφεί με ακρίβεια και κατά τρόπο αποστασιοποιημένο. Αυτό το βιβλίο κάνει ένα μεγάλο βήμα στη σωστή κατεύθυνση. Είναι όμως σημαντικό το ότι δεν στέκεται μόνο στα λάθη, τις αμαρτίες του παρελθόντος. Επισημαίνει κάτι καίριο: ότι ο Έλληνας κατορθώνει το ακατόρθωτο όταν λειτουργεί με κανόνες, σέβεται τους θεσμούς και διαθέτει ηγεσία που με τη σειρά της σέβεται όλα τα παραπάνω. Αυτή είναι η δική μας πρόκληση, το πώς θα απελευθερώσουμε τον δημιουργικό και νοικοκύρη Έλληνα που θάφτηκε κάτω από τον εσμό πολιτικών, συνδικαλιστών και ισχυρών συμφερόντων την εποχή της πλαστής ευμάρειας.

Αλέξης Παπαχελάς
Παρασκευή, 30 Οκτωβρίου 2015